

Esajas' Bog, kapitel 40-66

Tekstens hvem, hvad, hvor:

Forfatter:

- Se noten til kap 1-12

Tidspunkt:

- Kap 40-55 omhandler perioden i det babyloniske fangenskab, ca 597 og frem til 539 f.Kr, hvor perserkongen Kyros besejrede Babylon. Altså ca 150 år ud i fremtiden ift Esajas' samtid!
- Kap 56-66 omhandler perioden efter fangenskabet, hvor en rest af Juda er vendt hjem.

Formål:

- En profetisk trøst, hvorved Judas troende rest kunne bevare håbet både under eksilet, og når de igen vendte hjem.
- Gud er Israels og verdens frelser gennem sin lidende tjeners stedfortrædende død og opstandelse
- Gud fører sin frelse til fuldendelse gennem sin salvede sejrherre og skaber en ny himmel og en ny jord gennemtrængt af retfærdighed og herlighed
- Mennesket må vælge enten at tage imod Guds frelse gennem tro og omvendelse eller gå sin evige undergang i møde

Opbygning:

A. Herrens lidende tjener, kap 40-55

- 40:1-11 Glædesbud om frelsen fra Babylon
- 40:12-31 Der er ingen som Gud
- 41 - 48 Herrens syndige tjener, Israel, frelses af Herrens politiske tjener, Kyros, pga Herrens sande tjener, Messias (kap 42)
- 49 - 55 Herrens lidende tjener baner vej for Israels og folkenes frelse

B. Herrens salvede sejrherre, kap 56-66

- 56:1 - 59:15a Det forløste folks tro og vantro
- 59:15b-21 Herrens salvede sejrherre bringer Jerusalems herlighed
- 60 - 62 Jerusalems kommende herlighed
- 61:1-3 Herrens salvede sejrherre udråber et nådeår fra Herren
- 63:1-6 Herrens salvede sejrherre dømmer folkeslagene
- 63:7 - 65:16 At vente på Herrens indgriben
- 65:17 - 66:24 De nye himle og den nye jord

Indhold:

A. Herrens sande tjener bringer frelse

- Herrens tjener, Israel, er svag og blind og døv
- Herrens oprejser sin tjener Kyros til at frelse Israel ud af fangenskabet i Babylon og hjem til det forjættede land.
- Kyros peger på Herrens sande tjener, som vil frelse Israel og folkene ud af syndens fangenskab og ind i Guds herlige rige gennem sin retfærdighed og stedfortrædende lidelse og død.
- Herrens frelse bringer trøst, forsoning, genoprettelse, værdi, overflod, mangfoldiggørelse, frelse til jordens ende.
- Frelsen er fri og gratis for alle (kap 55)

B. Ingen er som Gud

- Altings skaber og opretholder, fuldkommen i visdom.
- Historiens herre, som skaber nyt (Kyros). Herrens tanker er større end vores (55:8-9)
- Afguderne er og kan intet, men er en byrde, trætte dyr skal bære! Gud derimod bærer os fra vugge til grav.

C. Herrens salvede sejrherre fører frelsen til fuldendelse

- Herrens salvede sejrherre holder dom over folkene - Kristi genkomst - (59:15b-21 og 63:1-6) og baner vej for Jerusalems kommende herlighed (60 - 62).
- Jerusalems kommende herlighed opfyldes gennem:
 - Kristi komme, 61:1-3 (Luk 4:16-21)
 - Menighedens tidsalder
 - Tusindårsriget
 - Evigheden

D. At tro og stole på Gud

- "Gud ænser ikke min ret" (40:27)
- "Hvorfor ser du ikke, når vi faster?" (58:3)
- Syndigheden fortsætter trods Guds frelse gennem tjeneren (Eks 56:9 - 57:13). Guds kald til os: Et sønderbrudt hjerte (57:15; 59:9-15; 63:15-19a)
- Vi skal genopbygge det nedrevne (58:12; 61:4)
- Vi skal vente på Herrens komme med længsel (63:19b ff)
- Vågn op (f.eks 52:1), byg vej (57:14, 62:10), Rejs dig, bliv lys (60:1-3)
- Råb af fryd (54:1-2), drag ud med glæde(55:12), vend hjem med jubel (51:10). 61:10
- Det personlige valgs alvor (55:6-7; 57:19-20, 65:11-12, 66:22-24)